

Resultaten vleermuiswintertellingen Drenthe 2016/2017

Henk van Netten & Kathelijn De Maeijer, juni 2017

Coördinatie: Kathelijn De Maeijer (Noord/Midden) en Henk van Netten (Zuid), Pauline Arends (aardappelkelder en schuilbunker), Jan Nicolai (Koppelsluis, Heinegoor, Klinkenvlier, Weijerswold en Schoonebeek) en Erwin Hooge (Schoonhoven), geassisteerd door leden van de Vleermuiswerkgroep Drenthe en beheerders van de verblijven.

Object	Baard- vleermuis (<i>Myotis mystaci- nus</i>)	Gewone Grootoor- vleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)	Water- vleermuis (<i>Myotis dauben- tonii</i>)	Franje- staart (<i>Myotis nattereri</i>)	Gewone dwerg- vleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Vleer spec.	Totaal 2016/ 2017	Totaal 2015/ 2016
Noord- en Midden-Drenthe								
Vlindertuin, De Groeve	0	0	0	0	0	0	0	0
De Braak landgoed NM, Paterswolde	0	0	0	0	0	0	0	0
De Haar, Laaghalerveen	0	3	0	0	0	0	3	1
Verkeerspark, Assen	0	3	0	0	0	0	3	0
Zeijerwiek, Zeijen	0	0	0	0	0	0	0	1
Aardappelkelder kamp Westerbork	148	7	48	15	0	5	223	340
SS-schuilbunker kamp Westerbork	0	0	0	0	0	0	0	2
Granaatbunker	21	1	4	0	0	0	26	38
Bunker, Peest	10	4	0	4	0	0	18	19
Bunker Vosbergen landgoed, Eelde	18	2	0	1	0	0	21	19
Appelkelder Gouveneurstuin, Assen	-	-	-	-	0	-	-	-
A9 Mob.complex, Oudemolen	0	0	0	0	0	0	0	0
A12 Mob.complex, Oudemolen	0	1	0	0	0	0	1	1
A13 Mob.complex, Oudemolen	-	-	-	-	-	-	-	2
A14 Mob.complex, Oudemolen	0	0	0	0	0	0	0	2
B2 Mob.complex, Oudemolen	0	0	0	0	0	0	0	2
B4 Mob.complex, Oudemolen	0	2	0	0	0	0	2	2
B5 Mob.complex, Oudemolen	-	-	-	-	-	-	-	1
A5 Mob.complex, Oudemolen	0	0	0	0	0	0	0	0
A6 Mob.complex, Oudemolen	0	0	0	0	0	0	0	0
A7 Mob.complex, Oudemolen	0	1	0	0	0	0	1	9
A8 Mob. complex, Oudemolen	0	0	0	0	0	0	0	0
Haarveld, Roden	0	0	0	0	0	0	0	-
Mariëncamp, Rolde	4	1	0	0	0	0	5	7
Handgranaatbunker Anloo	1	1	0	0	0	0	2	1
Kaartenbunker Anloo	0	0	0	0	0	0	0	0
Eelde, vliegveld	0	0	0	0	0	0	0	0
Veenweg, vliegveld	0	0	0	0	0	0	0	0
Zuid-Drenthe								
Hunzedal, Borger	0	0	0	0	0	0	0	1
Kelder Martensplek, Nieuw-Balinge	5	1	0	14	0	4	24	66
Tissing, Ruinen	0	2	0	0	0	0	2	2
Mulder, Geeuwenbrug	9	10	0	5	0	0	24	12
Kelder Dickninge landgoed, De Wijk	19	1	17	33	0	0	70	57
Waterkelder boerderij Dickninge, De Wijk	0	9	8	0	1	0	9	13
Verblijf Schoonhoven	4	2	0	24	0	1	31	25
Verblijf Spier, fam Haar	0	9	0	0	0	0	9	9
Verblijf Vorrelvenen	-	-	-	-	-	-	-	-
Verblijf Diever	0	0	0	0	0	0	0	0
Granaatbunker	0	1	0	0	28	0	29	21
Geluidswal Diever	0	0	0	0	0	0	0	0
Heinegoor	0	0	0	0	0	0	0	0
Klinkenvlier	3	0	0	0	0	0	3	0
Schoonebeek (Westerbosch)	0	0	0	0	0	0	0	0
Weijerswold	0	0	0	0	0	0	0	0
Koppelsluis Erica	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2016/2017	242	61	77	96	29	10	506	
Totaal 2015/2016	366	61	110	88	21	8		654

Opmerkingen

Er is dit jaar een afname in absolute aantallen (- 148). De afname is wederom vooral toe te schrijven aan een afname in het aantal gewone baardvleermuizen. Verder is er bij de watervleermuizen een lichte afname (- 33). Van overige soorten zijn er geen noemenswaardige afwijkende aantallen.

Met dank aan de medetellers:

Janien Kamps, A. Haller, T. Paerels, Evert-Jan Slot, Wietske Jonker, Jan Mager, Huub Vlemmix, Eva de Hullu, Guido Nijland, Hans Colpa, Pauline Arends, Harry Offringa, Gerard Schalk, Hilko Bosma, Jan Mulder, Johan Wessel, Rinus Dillerop, Jan Nicolaï, Erwin Hooge, Teunes Otten, Sander Vos, Edwin de Weerd, Bertil Zoer, Rowan Hooge (en een ieder die ik mogelijk vergeten ben).

Noord- en Midden-Drenthe

Blindertuin, De Groeve

Helaas, nog altijd geen vleermuizen in dit verblijf; wel een tiental kleine watersalamanders en drie gewone padden.

Onderkomen De Braak

Ook dit jaar geen vleermuizen in het verblijf. De hoeveelheid water in de kelder viel dit jaar erg mee. Natuurmonumenten heeft aangegeven dat er een dikker gronddek op het verblijf is aangebracht.

De Haar, Laaghalerveen

Dit jaar weer drie gewone grootoren (vorig jaar eentje) en een 30-tal alpenwatersalamanders, enkele bruine kikkers en twee tijgerslakken. De luchtvochtigheid was 95%.

Verkeerspark, Assen

Dit jaar vonden we drie gewone grootoren, ondanks de aanwezigheid van een boomarter (bijzondere waarneming!). Deze had een latrine in het verblijf en zat er dus wel al een tijdje. Hier werden dan wel geen alpenwatersalamanders meer aangetroffen (vorig jaar > 30). De luchtvochtigheid was 95%.

Links: boomarter (Kathelijn De Maeijer); Rechts: latrine in verblijf (Rinus Dillerop)

Zeijerwiek, Zeijen

Helaas, dit jaar weer even geen vleermuizen te bekennen. Daarentegen blijft het in trek voor alpenwatersalamanders. Daarvan konden we er weer zo'n 50 tellen.

Aardappelkelder kamp Westerbork

Het blijft terug lopen in dit verblijf. Vorig jaar nog 340 vleermuizen en nu verder gezakt naar 223. Deze daling kan, net zoals in voorgaande jaren, vooral worden toegeschreven aan de baardvleermuizen. Vijftien franjestaarten, is dan wel een record aantal sinds de start van de tellingen.

Het onderzoek is gestart om hopelijk de oorzaak te achterhalen van de teruggang en het tij te keren...

SS-schuilbunker kamp Westerbork

Dit jaar geen vleermuizen.

Bunker Peest

In Peest is evenals vorige jaren de deur open gebleven. Nog steeds is een eenvoudig middel aangebracht om de deur wat dicht te houden. Er was weer een mooi aantal van 18 vleermuizen aanwezig.

Bunker Vosbergen landgoed, Eelde

Het aantal vleermuizen is licht gestegen. Vorig jaar waren er in totaal 19, dit jaar 21. De deur is afgelopen jaar door Jan Mager gerepareerd.

Kelder Gouverneurstuin Assen

Het verblijf was nog steeds ontoegankelijk door een hoge waterstand in het verblijf. Afgelopen jaar is hier door de gemeente Assen geen verdere actie op ondernomen.

Mobilisatiecomplexen Oudemolen

Dit jaar zijn er acht grootoren aangetroffen, verspreid over de gebouwen (vorig jaar negen). Twee van de gebouwen konden we niet tellen; die waren helaas nog dicht.

Haarveld, Roden

Geen vleermuizen aanwezig.

Mariëncamp, Rolde

Dit jaar zaten er vier baardvleermuizen in het verblijf, één grootoorvleermuis. Sinds de start van de telling, dus nu voor het eerst een nieuwe soort in het verblijf erbij.

Het verblijf moet nog steeds vrij worden gemaakt van opslag en begroeiing aan de bovenzijde; ook overhangende braam en ook opslag voor de invliegopening moet verwijderd worden. Er waren ook vijf bruine kikkers aanwezig.

Granaatbunker

De stijgende lijn is eruit. Dit jaar zijn er 26 vleermuizen in het verblijf; desalniettemin een leuk aantal voor dit verblijf.

Bunnerzandweg, Eelde vliegveld

Er werden nog geen vleermuizen aangetroffen in het verblijf. Het slot was niet meer aanwezig. Aan de voorzijde begint de aarde deklaag erg uit te spoelen; op enkele plekken zijn kleine kieren waardoor licht naar binnen komt. Het is nodig om dit weer beter af te dichten.

Veenweg, Eelde vliegveld

Hier zijn maatregelen getroffen om het verblijf droger te krijgen. Met succes, want het verblijf is nu gewoon zonder waadbroek te betreden. Erg mooi! Nu nog vleermuizen...

Handgranaatbunker, Anloo

Wederom een gewone baardvleermuis aanwezig; dit jaar vergezeld door een nieuwe soort die het verblijf heeft ontdekt, één gewone grootoorvleermuis.

Kaartenbunker, Anloo

Helaas zijn hier nog steeds geen vleermuizen die het verblijf hebben gevonden.

Jan Mager heeft aanbevelingen gedaan voor verbeteringen aan het verblijf en tevens de handgranaatbunker. Staatsbosbeheer is hier afgelopen zomer niet aan toe gekomen. Het staat in de planning voor komend jaar.

Zuidwest-Drenthe

Hunzedal, Borger

Ondanks de hoopvolle aanwezigheid vorig jaar van een grootoorvleermuis, na een aantal jaren afwezigheid van vleermuizen, zijn er dit jaar jammer genoeg weer nul vleermuizen.

Martensplek

Normaalgesproken een verblijf met zo'n ruim 30 vleermuizen; afgelopen 2 jaar boven de 60. Nu opeens onder normaal (24 vleermuizen) en gek genoeg helemaal geen watervleermuizen; die juist afgelopen jaren toenamen in aantal.

Vleermuisverblijf Tissing, Ruinen

De aantallen vleermuizen die hier verblijven zijn de afgelopen jaren redelijk constant. Het schommelt rond de 2-3 vleermuizen. Dit jaar waren het er 2.

Verblijf Mulder, Geeuwenbrug

Tot voor kort waren er alleen enkele gewone grootoren in het verblijf; nu elk jaar meer. Dit jaar is de verdubbelaar ingezet. In totaal 24 vleermuizen aanwezig.

Kelder Dickninge/Waterkelder Dickninge

Voor de kelder is er een aantal van 70 te noteren (vorig jaar 57). Tot voor vijf jaar waren er zo'n 30 vleermuizen. Sinds het plaatsen van een goede deur komen de aantallen steeds boven de 50. Dit jaar zelfs 70! In de waterkelder konden er in totaal 10 worden genoteerd. Het verblijf heeft een stabiel aantal; het zit de afgelopen jaren altijd rond de 10.

Verblijf Schoonhoven

Weer een mooie stijging in dit verblijf. Vorig jaar waren het er 25. Dit jaar werden er 31 vleermuizen geteld. Geen watervleermuizen dit jaar, maar vooral een toename in franjestaarten. Er zijn verder geen bijzonderheden vermeld.

Verblijf Spier, fam. Haar

Er zijn geen wijzigingen ten opzichte van vorig jaar; weer 9 vleermuizen (allen grootoor).

Verblijf Vorrelvenen

Dit verblijf is niet bezocht (vorig jaar ook niet geteld, omdat er teveel water stond).

Verblijf Diever

Het blijft ontzettend jammer. Zo'n mooi verblijf, maar de vleermuizen weten het maar niet te vinden.

Granaatbunker

Het aantal dwergvleermuizen neemt aardig toe. Van vorig jaar 21, naar dit jaar 29. Daarnaast werd er ook nog een goed verstopte gewone grootoorvleermuis gevonden.

Heinegoor

Er waren geen vleermuizen in het verblijf. Er zijn verder geen bijzonderheden gemeld.

Klinkenvlier

Vorig jaar was het verblijf niet geteld, omdat het ontoegankelijk was (deur vernield). Deze deur is begin december 2016 hersteld. Dit jaar kon er weer worden geteld. Er waren drie gewone baardvleermuizen in het verblijf.

Gewone dwergvleermuis in de granaatbunker (Kathelijn De Maeijer)

Schoonebeek (Westersebosch)

Dit is een vrij nieuw verblijf. Er zijn nog geen vleermuizen aangetroffen.

Weijerswold

Nog een vrij nieuw verblijf. Hier zijn nog geen vleermuizen aangetroffen.

Koppelsluis Erica

Het verblijf is sinds vorig jaar in de telling opgenomen. Er zijn nog geen vleermuizen waargenomen.